

Učiteljski Tovariš.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dné vsakega meseca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj IX.

V Ljubljani 1. maja 1869.

List 9.

Studeneec.

Studeneec, ti s hladno vodico napajaš
Serce mi prevroče in želje hladiš
Kdaj zori in mraku sim k meni prihajaš,
Moči mi zaspane na novo budiš.

Napajaj tud' cvetke prelepo cveteče,
Ki ljubijo tebe, pri tebi cvetó,
Da s tabo poživljajo serce boleče
In služijo tebi in meni zvestó!

F. P.

Važna so učiteljska društva.

Kedar ogledujemo in občudujemo drage in leskeče lepotine, ne mislimo precej na tega, ki se je bil prvi trudil, da jih je spravil po trudapolni poti iz tmine na svetlo.

Koliko vročih kapljic grenkega potú se je potočilo po velem licu delavnega rudarja, preden so bile zlahtne in drage kovine na belem dnevu in da lepšajo to in uno reč, ali to pa uno osebo! Tako se godí tudi nám ljudskim učiteljem. Trudimo in ubijajmo se, da izbujamo, gojimo in verdevamo mladi um in zlahtnimo nežna serca; toda, kje in kedaj se spominja kdo tistega, ki je mladi duši srečno vpihal prvo malo iskrico, iz ktere je pozneji prisvetil predragi biser prelepega uma in zlahtnega serca!

Vendar dobri odgojnik ne gledé na puhlo hvalo in slavo, ktero bi včasí zaslužil, dela nevtrudeno, in išče enako rudokopu po tmini dalje in dalje, ter sledí za zlato žilo osrečívne ljudstvene omike. Ali naj bolji človek je slab, akoravno ima naj boljše voljo. Vsak, tudi naj slabši rokodelcec potrebuje včasí po svojem stanu kake spodbude, dobrega sveta in nekakega razvedrila. Kje pa dobiva delavec to prečudno okrepečavo za svoje trudne ude? ali mari kje drugod, kakor v združevanji, v združbi svojih sodelavcev? Stara resnica je, in še sedaj veljá in bode veljal pregovor: „V združbi je moč in napredek!“ In glejte, to vodilo naj bi si napisalo tudi vsako društvo na svoje čelo. Ako vsi drugi stanovi hrepené po združbi in v združbi iščejo hladila in vedrila, koliko bolj je tega treba ljudskemu učitelju, ki mu osoda ni ravno odločila zlate dobe v življenji.

Važna so pa učiteljska društva tudi zato, ker 1) v pravi združbi učitelj res dobiva potrebna vodila in vedrila. Udje tū eden drugega spodbujajo, podučujejo in eden drugemu svetujejo, ter težko butaro vsi eden drugemu nositi pomagajo.

2) Učiteljska društva pa ne koristijo samo učiteljem v zboljšanje materijalnega in dušnega stana, temuč, tudi sploh šolstvu, ker: dobri učitelji, dobre šole; dobra mladost, dobra prihodnost za družino, cerkev in deržavo. F. G.

Zemljepisje v ljudski šoli.

(Dalje.)

Naseljenost.

J. Rad bi zvedel, koliko je na Kranjskem mest, tergov in vasi, po kterih so ljudje naseljeni.

O. Na Kranjskem je 14 mest, 17 tergov, 3195 vasi. Mesta so torej na Kranjskem po šegi južnih Slovanov sploh redka, vasice pogostne, toda majhene. Naj bolj redko so naseljeni ljudje po visokogorskih okrajih, če tudi ravno tam doli in doline, v kterih se nahajajo po večem vsa selišča, predstavljajo potujočemu podobo goste naseljenosti in ljudnatosti. Naj bolj [gosto so naseljeni ljudje na vzhodnem Dolenskem pa na osrednji ravnini; srednje mere derži se v tem oziru Suha Krajina, kjer tudi vzhodne planote dopuščajo gostejšo